

ยาลดไขมัน

Rama
RDU

ฉลาดใจชา

ภญ.นันทร เล็กพิทยา
งานเภสัชกรรมคลินิก ฝ่ายเภสัชกรรม
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
มหาวิทยาลัยมหิดล

ก่อนอื่นเรามาทำความรู้จัก “ภาวะไขมันผิดปกติในเลือด” กันก่อน ซึ่งภาวะนี้เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อโรคหลอดเลือดแดงแข็ง เกิดจากการสะสมของไขมันบริเวณผนังหลอดเลือดแดงชั้นใน หนาตัวขึ้นเรื่อย ๆ จนทำให้หลอดเลือดแดงตีตัน และนำไปสู่ภาวะแทรกซ้อนรุนแรงต่อระบบหัวใจและหลอดเลือด เช่น หลอดเลือดหัวใจตีบ หลอดเลือดสมองอุดตัน

“ยาลดไขมัน” จึงมีจุดประสงค์เพื่อใช้ในการรักษาผู้ที่มีระดับไขมันผิดปกติในเลือด เพื่อป้องกันการเกิดโรคหัวใจและหลอดเลือดในผู้ที่ยังไม่มีโรค แต่หากเป็นผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือดจะใช้เพื่อป้องกันการกลับเป็นซ้ำ โดยยาลดไขมันที่จำหน่ายในประเทศไทยในปัจจุบัน สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มหลัก ๆ ได้แก่

ยากลุ่ม statins เช่น simvastatin atorvastatin เป็นต้น และ**ยากลุ่มอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ statins** เช่น ยากลุ่ม fibrates ยากลุ่ม PCSK9 inhibitors เป็นต้น โดยยาที่ถูกแนะนำให้ใช้เป็นทางเลือกแรกในการรักษาภาวะไขมันในเลือดผิดปกติคือ ยากลุ่ม statins แต่อย่างไรก็ตามในผู้ป่วยบางรายที่ใช้ยากลุ่ม statins แล้วยังไม่ถึงเป้าหมายในการรักษาอาจมีการเพิ่มยากลุ่มอื่นตามความเหมาะสม หากผู้ป่วยสามารถควบคุมระดับไขมันในเลือดตามเป้าหมาย แพทย์อาจมีการพิจารณาหยุดหรือลดขนาดยาลดไขมันได้ แต่ผู้ป่วยไม่ควรหยุดหรือลดขนาดยาด้วยตนเอง

ข้อควรระวัง ยากลุ่ม statins

ยากลุ่ม statins อาจทำให้เกิดอาการทางกล้ามเนื้อ ตับอักเสบ รวมถึงเพิ่มความเสี่ยงต่อโรคเบาหวานได้ นอกจากนี้ควรระมัดระวังการใช้ยา simvastatin และ atorvastatin ร่วมกับยาที่สามารถยับยั้งการกำจัดยาดังกล่าว เช่น ยาฆ่าเชื้อราบางชนิด

ข้อควรระวัง ยากลุ่มอื่น ๆ

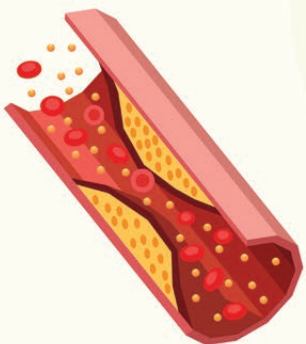
พบได้บ้าง แต่ไม่บ่อยเท่ายากลุ่ม statins

- ยากลุ่ม ezetimibe สามารถพบอาการทางกล้ามเนื้อได้
- ยากลุ่ม cholestyramine สามารถส่งผลให้เพิ่มระดับไตรกลีเซอไรด์ เกิดอาการไม่พึงประสงค์ในระบบทางเดินอาหาร ลดการดูดซึมวิตามินที่ละลายในไขมันและรบกวนการดูดซึมของยาชนิดอื่น ๆ ดังนั้นจึงแนะนำให้รับประทานยาชนิดอื่น ๆ ก่อน cholestyramine อย่างน้อย 1 ชั่วโมง หรือหลังรับประทานไปแล้ว 4 ชั่วโมง
- ยากลุ่ม PCSK9 inhibitors อาจเกิดอาการผิดปกติ ณ บริเวณที่ฉีดได้
- ยากลุ่ม bempedoic acid อาจทำให้เกิดอาการเกาต์ ไข้หวัด เส้นเอ็นฉีก หรือต่อมลูกหมากโตได้
- ยากลุ่ม fibrates ควรระมัดระวังการใช้ในผู้ป่วยโรคไต โดยหากเป็นยา gemfibrozil จะไม่แนะนำให้ใช้ร่วมกับยากลุ่ม statins และหากเป็นยา fenofibrate จะแนะนำให้รับประทานพร้อมอาหารเพื่อเพิ่มการดูดซึมของยา และการใช้ omega-3 จะส่งผลให้มีโอกาสเลือดออกง่ายกว่าปกติ

ข้อมูลอ้างอิงจาก :

- ราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์. แนวทางเวชปฏิบัติการบำบัดภาวะไขมันผิดปกติในเลือดเพื่อป้องกันโรคหัวใจและหลอดเลือด พ.ศ. 2567. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์กรุงเทพเวชสาร; 2567.
- ราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์. แนวทางเวชปฏิบัติการบำบัดภาวะไขมัน ผิดปกติในเลือดเพื่อป้องกันโรคหัวใจและหลอดเลือด พ.ศ. 2559. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ: เอ-พลัส พริน; 2560
- Bansal AB, Cassagnol M. HMG-CoA reductase inhibitors.
- Sizar O, Nassereddin A, Talati R. Ezetimibe.
- Uptodate. Cholestyramine: Drug information [Internet]. [cited 2024 Aug 20]. Available from: https://www.uptodate.com/contents/cholestyramine-drug-information?search=cholestyramine&source=panel_search_result&selectedTitle=1%7E89&usage_type=panel&kp_tab=drug_general&display_rank=1#F150837
- Micromedex. [Internet]. [cited 2024 Aug 20]. Available from: <https://www-micromedex-solutions-com.ejournal.mahidol.ac.th/micromedex2/librarian/>
- Roth EM, Davidson MH. PCSK9 inhibitors: mechanism of action, efficacy, and safety. Reviews in cardiovascular medicine. 2018 Jan 2;19.
- Uptodate. Fenofibrate: Drug information [Internet]. [cited 2024 Aug 20]. Available from: https://www.uptodate.com/contents/fenofibrate-drug-information?search=fenofibrate&source=panel_search_result&selectedTitle=1%7E37&usage_type=panel&kp_tab=drug_general&display_rank=1#F22370318

มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

3 ความเชื่อ ตะคริวในผู้สูงอายุ

ตะคริว เป็นอาการหดเกร็งอย่างเฉียบพลัน
ของกล้ามเนื้อหรือกล้ามเนื้อเกร็งเป็นก้อน
ซึ่งสามารถเกิดได้ทุกส่วนของร่างกาย มักหายได้เอง
หากเป็นบ่อยและมีอาการอื่นร่วมด้วย เช่น ชา แสบร้อน
พักแล้วไม่หาย าชัด ควรพบแพทย์เพื่อทำการวินิจฉัย

เป็นตะคริวบ่อย เสี่ยงหลอดเลือดแดงแข็ง?

1

จริงบางส่วน เพราะตะคริวเกิดขึ้นได้จากหลายสาเหตุ อาจเกิดจากความเมื่อยล้า
หรือบ่งบอกว่ามีโรคซ่อนอยู่ก็ได้ เช่น หลอดเลือดแดงแข็งตัว
จะรู้สึกเย็นและชาร่วมด้วย เมื่อเดินจะปวดมากขึ้น แต่เมื่อพักแล้วอาการจะหายไป

เป็นตะคริว เพราะดื่มน้ำไม่พอ?

2

จริง เนื่องจากหนึ่งในสาเหตุของการเป็นตะคริวเกิดจากการที่ร่างกายสูญเสียน้ำ
ดังนั้นหากดื่มน้ำไม่เพียงพอก็อาจทำให้เป็นตะคริวได้

เป็นตะคริวให้กินของเค็ม เพราะร่างกายขาดเกลือแร่?

3

ไม่จริง เพราะของเค็มและเกลือแร่ไม่ใช่สิ่งเดียวกัน ดังนั้นเมื่อร่างกายขาดเกลือแร่
จนเกิดตะคริวขึ้น ให้กินแมกนีเซียมหรือแคลเซียมเพื่อป้องกันการเกิดขึ้นอีก

ยืดเหยียดกล้ามเนื้อ

นวดเบา ๆ แต่ไม่ควรกด
เพราะจะยิ่งเจ็บ

ประคบเย็นตรงที่มีอาการปวด
จะช่วยให้หายเร็วขึ้น